

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา
ของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 4*

ETHICAL LEADERSHIP OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS
AFFECTING EDUCATIONAL QUALITY OF SCHOOLS EXPANDING OPPORTUNITIES
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 4

ฉันทชนก คำสมุทร*, เบญจพร ชนะกุล, นพรัตน์ ชัยเรือง

Thanchanok Damsamut, Benjaporn Chanakul, Nopparat Chairueng

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6355701008@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ศึกษาคุณภาพสถานศึกษา ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับรางวัลครูดีไม่มีอบายมุข จำนวน 234 คน โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการให้บริการที่ดีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านความเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และ ด้านความน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) คุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และ ด้านการให้บริการที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ .852 4) ผู้บริหารต้องเป็นต้นเป็นแบบที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำทาง มีความน่าเชื่อถือ มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน ให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสุขในการทำงานและประสบผลสำเร็จในงาน ทำให้งานมีคุณภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, คุณภาพสถานศึกษา, คุณภาพการจัดการศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study ethical leadership. study the quality of educational institutions A study of ethical leadership that affects the quality of educational institutions. and to study the development of ethical leadership that affects the educational quality of opportunity expansion schools. Primary Educational Service Area Office Nakhon Si Thammarat District 4. Used a survey research model, The sample group consisted of 234 teachers and educational personnel who received the Good Teacher Award without vices. Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. The results showed that 1) Ethical leadership of school administrators Overall, it was at a high level. Good service with the highest mean, followed by being a good role model Ethical decision-making and credibility has the least average 2) Educational institute quality Overall, it was at a high level. quality of students The aspect with the highest average followed by the cooperation between schools, parents and communities. and administrative processes and management has the least average 3) Ethical Leadership of School Administrators Ethical decision-making and good service Affecting the quality of educational establishments of schools to expand opportunities Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area, Region 4 with statistical significance at the .01 level, with the predictive efficiency equal to .852. 4) A good executive must be a good role model for his subordinates. must behave act appropriately Behavior that demonstrates the ability to navigate reliable have a positive attitude to work honor others Which executives with morality, ethics and desirable characteristics will make their subordinates happy at work and successful in work make quality work.

Keywords: Ethical Leadership, Educational Institution Quality, Educational Management Quality.

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกในปัจจุบัน มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีศักยภาพ ซึ่งการศึกษา เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยตรง เป็นการเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ทักษะคติ เสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวในทุกด้านให้กับบุคคล การจัดการเรียนรู้เป็นการพัฒนาความเจริญงอกงามของบุคคลโดยการถ่ายทอด ความรู้ ฝึกรบมการสืบสานทางวัฒนธรรม สร้างสรรค์จรจรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างองค์ความรู้อันเกิด จากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อนำไปสู่ การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2563)

การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาและเป็นทั้งผู้นำองค์กร จะต้อง มีพฤติกรรมหรือบทบาทที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำทางและจูงใจผู้ได้บงกับบัญชาให้แรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน พฤติกรรมของผู้บริหารจะส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้ได้บงกับบัญชา เพราะผู้บริหารเป็น ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ควบคุมดูแล บังคับบัญชา กิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย (ประมวล รัฐ พันธุเขตต์การณ, 2557) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องแสดงออกถึงพฤติกรรม บทบาทของ การมีภาวะผู้นำ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ได้บงกับบัญชาเกิดความร่วมมือร่วมใจที่จะปฏิบัติงาน จะต้อง มีบุคลิกภาพ พิเศษหลายอย่าง สามารถที่จะบงกับบัญชาผู้อื่นได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) จากตำแหน่งและอำนาจ

บารมี (Power) ที่ได้จากตัวของเขาเองเป็นเครื่องมือ และสามารถสร้างอิทธิพลต่อผู้ได้บังคับบัญชาให้มีความเชื่อถือนยอมรับมือหรือยอมรับในตัวเขาได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้คลุกคลีลักษณะของความเป็นผู้นำ ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ ฯลฯ เพื่อบรรลุถึงจุดหมายของกลุ่มหรือองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (วันชัย ปานจันทร์, 2558) นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสม และสามารถบรรยากาศที่ส่งเสริมประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งราชกิจจานุเบกษา ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งหมายความว่าเยาวชนทุกคนต้องได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานทุกคน และยังบังคับให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือระดับสูงขึ้นไปตามความพร้อมของครอบครัว ในขณะที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2563) ได้สรุปว่าการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นการจัดประสบการณ์ด้านความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณค่าที่จำเป็นต่อชีวิต ดังนั้นโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย การบริหารจัดการศึกษาภายใต้การนำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ด้วยการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่สามารถสร้างแรงจูงใจ ชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม การตัดสินใจ ที่เป็นไปตามหลักของเหตุผล มีความเสียสละ แสดงออกถึงความรับผิดชอบเมื่อเกิดปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความถูกต้องเป็นหลัก รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม คือ 1) การปฏิบัติและการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม 2) มีการนำอย่างมีจริยธรรม (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2557) ทั้งส่วนที่มองไม่เห็นได้และในส่วนที่มองเห็นไม่ได้ ซึ่งทั้งสองกรณีต้องแสดงออกให้เห็นทุกเวลา ให้เป็นปกติวิสัย ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้คน เพื่อเป็นแบบอย่างในการสร้างความไว้วางใจนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือและความเคารพ เพื่อสร้างความร่วมมือ สร้างบรรยากาศองค์กรที่ดี และสะท้อนให้เห็นถึงความมีคุณธรรมและเพื่อความเคารพในตนเอง และการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้น ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมการบริหารที่เหมาะสม ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้น เป็นการชี้ให้เห็นว่าผู้บริหาร มีพฤติกรรมการบริหารที่เหมาะสม การแสดงออกแห่งความประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมถูกต้องตามธรรมเนียมของธรรมเนียมทางปฏิบัติของบุคคล และระหว่างบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กัน หมายรวมถึงการส่งเสริมความประพฤติปฏิบัติดังกล่าวไปสู่ผู้ตามผ่านการสื่อสารสองทาง การเสริมสร้างอุปนิสัยจริยธรรมให้แข็งแกร่ง และการตัดสินใจการแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสมตามธรรมเนียมของธรรมเนียมหรือแบบแผน หรือมาตรฐานของสังคม (สุรัตน์ ไชยชมภู, 2557)

จากข้างต้นที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาเป็นแนวทางและสร้างคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4

2. เพื่อศึกษาคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตัวแปรต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจากนักวิชาการจำนวน 11 คน และได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมได้ 4 ด้านคือ ด้านความเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และ ด้านการให้บริการที่ดี

ตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของคุณภาพของสถานศึกษา จากแนวคิดของนักวิชาการ จำนวน 5 คน และได้สังเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพของสถานศึกษาได้ 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2564 ที่ได้รับรางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ในปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณ ขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ใช้สถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม ผู้ให้ข้อมูลได้จากการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน

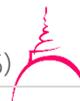
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยสร้างและทดสอบเครื่องมือวิจัย ศึกษาหาความรู้พื้นฐาน กำหนดนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า สร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีเนื้อหาครอบคลุม ขอบข่ายของการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ซึ่งค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งเท่ากับ 0.94 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ความน่าเชื่อถือ 3) การตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม 4) การให้บริการที่ดี ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย จากแบบสอบถามตามเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย 3 ด้านคือ 1) คุณภาพผู้เรียน 2) กระบวนการบริหารและการจัดการ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ได้กำหนดประเด็นข้อคำถาม แบบปลายเปิด จำนวน 10 ข้อ โดยเปิดช่องว่างให้ตอบได้อย่างอิสระ (ชาย โปธิสิตา, 2554)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วย Google Form และส่งไปยังสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ E – office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 234 ชุด
3. หลังจากส่งแบบสอบถามไป 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนคำตอบใน Google Sheet
4. หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามมาครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เมื่อเรียบร้อยแล้วก็ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ
5. ผู้วิจัยติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาตรวจสอบหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการแปลผลข้อมูลในแต่ละข้อตามลำดับ
3. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มาตรวจสอบหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพสถานศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) การบอกถึงระดับความสัมพันธ์จะใช้ค่าตัวเลขของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 5 ระดับ ของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)
5. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise Method
6. วิเคราะห์ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงประเด็น และนำเสนอแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้านปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1) ด้านความเป็นแบบอย่างที่ดี	4.04	0.50	มาก
2) ด้านความน่าเชื่อถือ	3.86	0.41	มาก
3) ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม	4.00	0.59	มาก
4) ด้านการให้บริการที่ดี	4.08	0.61	มาก
รวม	4.00	0.40	มาก

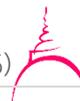
จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ด้านการให้บริการที่ดี ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา ด้านความเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม ($\bar{X} = 4.00$) และ ด้านความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.86$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

คุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1) ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.08	0.61	มาก
2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	3.82	0.60	มาก
3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.06	0.56	มาก
4) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน	4.08	0.60	มาก
รวม	4.01	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์คุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.08$) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.06$) และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 3.82$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ อำนาจในการพยากรณ์ อำนาจในการพยากรณ์ที่ปรับแก้ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	sig
Stepwise	.923	.852	.849	.210	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r = 0.923^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ .852 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ .849 และมีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.210

ตารางที่ 4 ผลการวิจัยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
	b	Std.Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.674	.154		4.387	.000
ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม(X_3)	.274	.053	.301	5.129	.000
ด้านการให้บริการที่ดี (X_4)	.574	.050	.651	11.387	.000

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 คือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และ ด้านการให้บริการที่ดี โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ .852 สามารถพยากรณ์คุณภาพสถานศึกษา ได้ร้อยละ 85.20 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ .849 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย เท่ากับ .210 เขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ } \hat{Y}_{\text{tot}} = .674 + .274 (X_3) + .574 (X_4)$$

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z}_{\text{tot}} = .301 (X_3) + .651 (X_4)$$

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4

4.1 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

“...ผู้บริหารที่ดีควรประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมถูกต้องตามธรรมเนียมของครองธรรม อ่อนน้อม ถ่อมตนปฏิบัติตน แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเพื่อเป็นแบบอย่างแก่บุคคลรอบข้าง...” (กชกร ศรีเมือง, 2564)

“...ผู้บริหารที่ดีจะต้องความให้ความไว้วางใจครู นักเรียน คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งถ้าหากทุกคนมีความเชื่อใจกันไว้วางใจกันก็จะนำมาซึ่งผลของการทำงานประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถทำงานเป็นทีมให้บรรลุเป้าหมายได้...” (สุวรรณี คำสมุทร, 2564)

“...ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาต้องบริการด้านการศึกษาด้วยอัธยาศัยที่ดี เป็นมิตร กระตือรือร้นในการให้บริการ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ...” (สุวรรณณี คำสมุทร, 2564)

โดยสรุป ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางตนให้เหมาะสม อ่อนน้อมถ่อมตนปฏิบัติตน แต่งกาย สะอาด เรียบร้อย มีการส่งเสริมกระบวนการทำงานโดยยึดหลักความซื่อสัตย์ ด้านความน่าเชื่อถือ ต้องให้ความไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา วางตนให้เหมาะสม มีความมั่นคงทางอารมณ์ พร้อมทั้งจะรับฟังผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเข้าใจ ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ให้เกียรติผู้อื่นมีเหตุผล ไม่ลำเอียง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น พิจารณาปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ปราศจากอคติ คำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงสุดก่อนการตัดสินใจ และด้านการให้บริการที่ดี ควรติดตามผลลัพธ์ที่ดีหลังให้บริการ

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส

“...ผู้บริหารควรมีการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น พัฒนาผู้เรียนด้านการอ่าน เขียน สื่อสารและการคิดคำนวณ...” (ชนิษฐา คงชยุ, 2564)

“...ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีผลลัพธ์มุ่งไปยังเป้าหมายเดียวกัน...” (อภิสนันท์ รอดแสง, 2564)

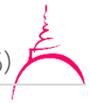
“...ผู้บริหารและครูควรปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิด จากการยึดวิชาเป็นตัวยึดเป็นยึดผู้เรียนเป็นตัวยึด และครูจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ...”

โดยสรุป ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างรอบคอบ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ส่งเสริมความรู้ด้านทางเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียนเพื่อสอดคล้องกับยุคสมัยในปัจจุบัน ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิด จากการยึดวิชาเป็นตัวยึดเป็นยึดผู้เรียนเป็นตัวยึด มีการแต่งตั้ง คณะนิเทศติดตาม ประเมินผลการพัฒนาด้านกระบวนการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมการประชุมร่วมกันระหว่าง สถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน ในการแก้ปัญหา ค้นหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้มีกระบวนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ก่อนเข้ารับตำแหน่งและปฏิบัติงานจริง ในสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้บริหารมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในทุกด้าน ทั้งด้านการปฏิบัติงานเชิงวิชาการ ด้านการให้บริการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้รับบริการ ชุมชน ด้านการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมในการปฏิบัติงานที่ดีตามมาตรฐานตำแหน่งงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทางราชการ โดยจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แนวทางในการบริหารงานในสถานศึกษาและมีการนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในระดับสูง โดยผลการศึกษามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุวัฒน์ บุญธัญกิจ ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ภาณุวัฒน์ บุญธัญกิจ, 2564)

2. คุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณภาพของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การสร้างนวัตกรรมได้ อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดมีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทยและยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่หลากหลายตลอดจนมีสุขภาพทางร่างกายและจิต สังคมที่ดีสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภา เจตน์จำนงค์ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (เนตรนภา เจตน์จำนงค์, 2564) โดยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการสะท้อนปัญหาภายในเพื่อยกระดับผลพัฒนาศักยภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีความสัมพันธ์เชิงบวกทุกด้านและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระหว่างภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เท่ากับ .857 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ .344

3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และ ด้านการให้บริการที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก มีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .852 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ .849 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย เท่ากับ .210 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารงานโดยนำหลักธรรมาภิบาลเข้ามาปรับใช้ในสถานศึกษา ถึงแม้ว่าผู้บริหารจะมีความรู้ ความสามารถ มีวุฒิภาวะ ความเชี่ยวชาญในการทำงานที่แตกต่างกัน หากแต่ทุกคนมีความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้น โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามเป็นที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล แก้วกระจาย ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากนั้น ผู้วิจัยมองว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการนำจริยธรรมในการบริหารจัดการงานบุคลากร จนเกิดประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับแก่นักเรียน ครูและสังคม (ชัชวาล แก้วกระจาย และวิจิต แสงสว่าง, 2564)

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรวางแผนการพัฒนาสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเป็นอันดับแรก ควรพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่าน เขียน สื่อสาร การคิดคำนวณ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาต่อยอดผลการเกิดเรียนรู้ไปสู่การสร้างนวัตกรรมได้ ควรกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาไว้ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน ให้มีผลลัพธ์มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน พัฒนางานด้านวิชาการที่จำเป็นให้ผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยครูต้องคำนึงถึงความแตก

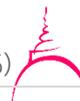
แต่ระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยวิภา ไชยพันธ์ ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำกับการครองตน ครองคน และครองงาน ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะผู้นำที่สามารถนำมาใช้ได้ดีและเหมาะสมในยุคปัจจุบัน คือ ผู้นำควรยึดหลัก ครองตน ครองคน และครองงาน ถ้าทำได้เช่นนี้จะเป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีความสมบูรณ์แบบที่สุดสามารถนำความเจริญองงามมาสู่องค์กรได้ ทุกคนทำงานอย่างมีความสุข มีแรงจูงใจให้ทำงานสำเร็จอย่างดีและความสามารถครองตนของผู้นำโดยมีศีลเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทำให้องค์กรมีความสุข (สุริยวิภา ไชยพันธ์, 2558)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 นั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดความน่าเชื่อถือในสายตาของบุคคลอื่น ปฏิบัติตนตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด มีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา แก้ไขปัญหาที่เผชิญด้วยสติสัมปชัญญะอย่างรอบคอบ มีกระบวนการทัศนคติทางความคิดในเชิงบวก เปิดโอกาสรับฟังผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความไม่มีอคติ มีความเป็นกัลยาณมิตร นอกจากนี้ควรร่วมกันกับครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจให้ชัดเจน จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ บนฐานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาผู้บริหารในสังกัด ให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นการรักษาจุดแข็ง พัฒนาจุดด้อย มาปรับใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง จนสามารถส่งเสริมการกระจายความเป็นผู้นำทางจริยธรรมให้กับสถานศึกษาอื่นด้วยแรงจูงใจหรือรางวัลเชิดชูเกียรติ จนได้รับการยอมรับเป็นเชิงประจักษ์จากหน่วยงานอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กชกร ศรีเมือง. (7 เมษายน 2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. (ธันย์ชนก ดำสมุทร, ผู้สัมภาษณ์)
- ชนิษฐา คงอยู่. (7 เมษายน 2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. (ธันย์ชนก ดำสมุทร, ผู้สัมภาษณ์)
- ชัชวาล แก้วกระจาย และวิชิต แสงสว่าง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(3), 54-67.
- ชาย โปธิสิตา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- เนตรนภา เจตนจำนงค์. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพมหานคร: สุริยสาส์น.
- ประมวลรัฐ พันธุ์เขตต์การณ. (2557). การศึกษาแนวทางพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบ ประชาธิปไตยของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: แฮาส์ออฟเคอร์มิสท์.
- ภาณุวัฒน์ บุญธัญกิจ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา. วันชัย ปานจันทร์. (2558). ภาวะผู้นำในองค์กร มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). เอกสารประกอบการบรรยายในการสัมมนาวิชาการ . ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุชราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2563). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา. วารสารการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 8(2), 1-15.
- สุรีย์วิภา ไชยพันธ์. (2558). ภาวะผู้นำกับการครองตน ครองคน และครองงาน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, 9(2), 60-70.
- สุวรรณี คำสมุทร. (7 เมษายน 2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. (ฉันทน์ชนก คำสมุทร, ผู้สัมภาษณ์)
- อภิสนันท์ รอดแสง. (7 เมษายน 2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. (ฉันทน์ชนก คำสมุทร, ผู้สัมภาษณ์)
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(1970), 607-610.